

УДК 811.111:004.735.5

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/54-1-30>

Тетяна КРУТЬКО,

orcid.org/0000-0003-2060-5720

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов

Національного університету водного господарства та природокористування
(Рівне, Україна) *t.v.krutko@nuwm.edu.ua*

Ірина МАСЛО,

orcid.org/0000-0002-8637-5000

асистент кафедри іноземних мов

Національного університету водного господарства та природокористування
(Рівне, Україна) *i.m.maslo@nuwm.edu.ua*

МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ОЦІНКИ У ПОВІДОМЛЕННЯХ МЕРЕЖІ FACEBOOK

Статтю присвячено мовним засобам вираження оцінки у повідомленнях соціальної мережі Facebook. Мета статті – виявити і дослідити найпоширеніші мовні засоби вираження оцінки та особливості їхнього функціонування в анотаціях книг, розміщених на персональній Facebook сторінці американської акторки Різ Візерспун.

Матеріалом дослідження слугували опубліковані у соціальній мережі Facebook повідомлення-анотації книг, дібрані методом суцільної вибірки з персональної сторінки Різ Візерспун. На своїй персональній Facebook сторінці Різ Візерспун щомісяця презентує нову книгу та анотує її зміст. Період вибірки мовного матеріалу охоплює 2018-2021 рр.

Виявлено, що повідомленням-анотаціям книг притаманна яскрава експресивна маркованість і позитивна спрямованість, які знаходять вираження у застосуванні одиниць з позитивним оцінним значенням.

Установлено, що у повідомленнях-анотаціях найпоширенішими лексичними засобами вираження оцінки є прикметники та прислівники, які як засоби експресивності додають повідомленню нового смислового відтінку.

Укладено список найуживаніших узуально-оцінних прикметників, які використовує Різ Візерспун у повідомленнях-анотаціях. З'ясовано, що серед прикметників позитивної оцінки у повідомленнях-анотаціях книжкових новинок найчастотнішим є прикметник *beautiful*.

Виявлено, що у повідомленнях-анотаціях прикметники з нейтральним або навіть негативним в оцінному плані значенням можуть набувати позитивно-оцінної конотації.

Установлено, що прикметники позитивної оцінки можуть модифікуватися прислівниками, що є додатковим засобом розширення значення прикметників. Прикметники та прислівники виступають інтенсифікаторами позитивної оцінки у повідомленнях-анотаціях, є засобом створення необхідної тональності повідомлення. Виявлено, що об'єктами позитивної оцінки в повідомленнях-анотаціях є сюжет, головні герої, стиль оповіді.

Підсумовано, що у повідомленнях-анотаціях книжкових новинок Різ Візерспун використовує лексичні засоби позитивної оцінної семантики з метою побудови цілісного повідомлення, спрямованого на привернення уваги аудиторії, створення доброзичливої атмосфери, переконання та стимулювання підписників до придбання книги і до читання.

Ключові слова: анотація книги, позитивна оцінка, прикметники, прислівники, соціальна мережа.

Tetyana KRUTKO,

orcid.org/0000-0003-2060-5720

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Foreign Languages
National University of Water and Environmental Engineering
(Rivne, Ukraine) *t.v.krutko@nuwm.edu.ua*

Iryna MASLO,

orcid.org/0000-0002-8637-5000

Assistant at the Department of Foreign Languages
Of National University of Water and Environmental Engineering
(Rivne, Ukraine) *i.m.maslo@nuwm.edu.ua*

LEXICAL MEANS OF EVALUATION IN FACEBOOK POSTS

The paper explores how lexical means of evaluation can be deployed in Facebook posts of a celebrity. The purpose of the article is to identify the key lexical evaluative means of book summaries shared by an American actress Reese Witherspoon to present her monthly book club pick on Facebook.

Qualitative content analysis of Reese Witherspoon's Facebook posts has been carried out. The data were sourced from her personal Facebook page between 2018-2021. The book summaries have been explored through functional analysis to investigate key lexical elements of positive evaluation from the viewpoint of their role in presenting new books.

In the course of research it was found that characteristic feature of book summaries is their increased emotional intensity, which manifests itself in the use of explicit evaluative markers, namely lexical units of evaluation.

The analyzed linguistic material demonstrated that adjectives and adverbs of positive evaluation are favoured lexical means that are employed to add to expressiveness of book summaries. Based on the results of the research the list of the most frequent adjectives of positive evaluation was established. It has been observed that adjective "beautiful" is most frequently used in book summaries.

It has been proved that in book summaries, neutral adjectives and adjectives of negative evaluation can be evaluated positively.

The empirical findings clearly illustrate that in book summaries adverbs of positive evaluation exhibit clear tendency to modify adjectives. Adjectives and adverbs of positive evaluation are means of persuasive strategy used to strengthen emotional emphasis, attract and guide followers' attention.

The study shows that in book summaries, adjectives and adverbs of positive evaluation qualify a plot, protagonists, and a writer's style.

The major findings of the research demonstrate that Reese Witherspoon employs lexical means of positive evaluation to enhance the quality of her book summaries, draw attention, appeal directly to every subscriber or follower, create a friendly mood in order to promote a new book and facilitate her followers' reading.

Key words: adjectives, adverbs, book summary, positive evaluation, social network.

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. Незважаючи на численні дослідження інтернет-комунікації, вона продовжує привертати увагу науковців, оскільки її жанри, які поєднують риси традиційних жанрів з особливостями онлайн-середовища, зазнають постійних трансформацій.

Інтернет-дискурс соціальних мереж – особлива сфера міжособистісної комунікації, яка динамічно розвивається, оновлюється, що і зумовлює актуальність даної розвідки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Попри те, що аналізу інтернет-комунікації присвячено чимало розвідок, актуальним залишається вивчення особливостей дискурсів чатів (Lee, 2011), мікроблогів (Schönfeldt, Golato, 2003), повідомлень соціальних мереж (Крутько, 2020), комунікативних стратегій і тактик користувачів (McVittie et al., 2021), вербальної агресії у соціальних мережах (Dyrel M., 2021), ідіостилю відомих особистостей (Ross A. S., Caldwell D., 2020).

Формулювання мети і завдань статті.

Мета статті – виявити та проаналізувати мовні засоби вираження оцінки повідомлень-анотацій у Facebook – зумовлює виконання ряду завдань, а саме: виявити найпоширеніші мовні засоби вираження оцінки та особливості їхнього функціонування в анотаціях книг, розміщених на персональній сторінці Facebook.

Матеріалом дослідження слугували опубліковані у соціальній мережі Facebook повідомлення-

анотації, дібрані методом суцільної вибірки з персональної сторінки акторки Різ Візерспун, кількість підписників якої наближається до 4 мільйонів. Період вибірки матеріалу охоплює 2018–2021 рр.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Відома американська акторка та продюсерка, Різ Візерспун, активно пропагує культуру читання, щомісяця розміщуючи анотації книжкових новинок або анонсує їх у відео на персональній Facebook сторінці.

Повідомлення-анотації органічно поєднують інформування та спонукування підписників до придбання і читання книжкових новинок. Інформація, закладена у повідомленнях-анотаціях, має персуазивний характер, оскільки реалізація комунікативної мети передбачає створення позитивного об'єкта повідомлення – нової книги: *The book has my heart! The winter 2022 YA Reese's Book Club pick is #Anatomy by #DanaShwartz. Set in Scotland in the 1800s, this enchanting story follows an ambitious self-trained surgeon named Hazel who refuses to allow societal constraints keep her from pursuing her dreams in medicine. I think you'll really enjoy the secrets that begin to unravel, and spooky adventures riddled throughout this historical fiction* (1).

Повідомленням-анотаціям книг притаманна яскрава експресивна маркованість і позитивна спрямованість, які знаходять вираження у застосуванні одиниць з позитивним оцінним значенням. Оцінне значення втілено у конкретні мовні

структури, цілі шари лексики, призначені для вираження оцінки (Stotesbury Н., 2003: 327).

Результати аналізу фактичного матеріалу засвідчують, що найуживанішими засобами реалізації категорії оцінки в повідомленнях-анотаціях є узуально-оцінні прикметники (evaluative adjectives), які не лише позначають якості, властивості предметів, як це роблять прикметники оцінки (axiological adjectives), але й дають судження про предмет оцінки (Herman Т., Liberatore D., 2022: 156).

Список найуживаніших узуально-оцінних прикметників у повідомленнях-анотаціях включає:

Beautiful: *This beautiful memoir takes us on Tembi's personal journey of love, parenthood, and ultimately the loss of her husband* (1);

Charming: *Such a charming, yet timely & important story – pick up a copy of #TheDownStairsGirl* (1);

Emotional: ... *this month's book pick is going to put you on an emotional rollercoaster* (1);

Enchanting: ... *this enchanting story follows an ambitious self-trained surgeon named Hazel who refuses to allow societal constraints keep her from pursuing her dreams in medicine* (1);

Extraordinary: ... *the extraordinary true story of Stefania Podgorska, a Polish teenager who risked her life by hiding thirteen Jewish neighbors in her attic during WWII* (1);

Funny: *My Reese's Book Club Late Summer YA pick is no exception! The Downstairs Girl by #StaceyLee is clever, poignant and funny* (1);

Good: *This month we are reading #TheScentKeeper by Erica Bauermeister and y'all... it is SO GOOD!* (1);

Great: *The author, #TiaWilliams, writes with great humor and complexity about a myriad of topics* (1);

Illuminating: ... *our March Reese's Book Club pick! #InfiniteCountry by #PatriciaEngel is an exceptionally powerful and illuminating story about a Colombian family torn apart by war and migration* (1);

Incredible: *It's absolute joy to announce Glennon Doyle's #Untamed as my April book pick. This memoir is so packed with incredible insight about what it means to be a woman today* (1);

Intricate: *This fast-paced, intricate thriller centers around the life of a young Native American woman from the Ojibwe tribe...* (1);

Luxurious: *And all the beautiful details in this book are enough to pull at your heartstrings... every sentence is so vivid and luxurious you feel like you're transported to a lakeside retreat in Cape Cod with a family you have known forever* (1);

Magical: *I was so drawn into this magical world and its mysterious characters as they risk it all to ban an evil spirit from an old castle* (1);

Mysterious: *I was so drawn into this magical world and its mysterious characters as they risk it all to ban an evil spirit from an old castle* (1);

Passionate: *It's a passionate story about a young girl in Argentina who puts everything on the line to follow her dreams* (1);

Powerful: ... *our March Reese's Book Club pick! #InfiniteCountry by #PatriciaEngel is an exceptionally powerful and illuminating story about a Colombian family torn apart by war and migration* (1);

Riveting: *Centered around a fugitive on the run, Anna North's #Outlawed is a riveting story unlike anything I've read before!* (1);

Thrilling: *#StillLives by Maria Humme! It's a thrilling mystery that will leave you wondering which character you can and can't trust* (1);

Unique: *LA Weather by #MariaAmparoEscandon is a unique story that beautifully weaves together the themes of family and weather as we peel back the curtain on the Alvarados and their hidden lives* (1);

Vivid: *And all the beautiful details in this book are enough to pull at your heartstrings... every sentence is so vivid and luxurious you feel like you're transported to a lakeside retreat in Cape Cod with a family you have known forever* (1).

Аналіз використання позитивно-оцінних лексичних засобів дозволив виявити, що найуживанішим прикметником повідомлень-анотацій є прикметник *beautiful*.

Оцінність лексичних одиниць може бути інгерентною та адгерентною (контекстуальною). Прикметники з нейтральним або навіть негативним в оцінному плані значенням можуть набувати позитивно-оцінної конотації у повідомленнях-анотаціях:

Crazy: *Our August Reese's Book Club pick, #WeWereNeverHere by #AndreaBartz is a novel with crazy twists and turns that will have you ditching your Friday night plans for more chapters* (1);

Electric: ... *you won't be able to put down our December Reese's Book Club pick, Lucky by #MarissaStapley. This is such an electric story about an unconventional heroine who is on the run from her past with a winning lottery ticket that could change her future forever* (1);

Spooky: *Are you ready for a spooky story? Our October YA Reese's Book Club pick is a chilling, gothic fairytale called Within These Wicked Walls by #LaurenBlackWood* (1);

Unconventional: *It's unconventional and so real, I felt deeply connected to these characters and clung to their beautiful moments of hope and togetherness* (1).

Unexpected: ...*That's right, an unexpected mix of historical fiction and romance, heart break and revenge based on true happenings...* (1);

Unforeseen: *For all the unforeseen twists and turns, pick up a copy of this who-done-it...* (1).

Прикметники з інгерентною чи адгерентною позитивною оцінністю збагачують повідомлення новими емоційними, смисловими нюансами, викликають необхідні асоціації: *Are you ready for a spooky story? Our October YA Reese's Book Club pick is a chilling, gothic fairytale called Within These Wicked Walls by #LaurenBlackWood. I was so drawn into this magical world and its mysterious characters as they risk it all to ban an evil spirit from an old castle. Perfectly creepy with hints of romance, I think you'll love this book Justin time for Halloween!* (1)

Як засвідчує приклад, Різ Візерспун використовує епітетні конструкції *spooky story; magical world; mysterious characters; chilling, gothic fairytale* для створення атмосфери таємничості та містичності, що сприяє текстовій акумуляції оцінного значення та посилює емоційну семантику повідомлення.

У повідомленнях-анотаціях прикметники негативного оцінного значення використовуються виключно для опису сюжетних перепетій: *Holy Moly! ... you will NOT be able to put this book down! If you're looking for ultimate page turner, I highly recommend The Last Thing He Told Me by #LauraDave. This story centers around Hannah, who is settling into her new role as a wife & a stepmother when her husband suddenly disappears leaving her with an ominous note and a request to protect her daughter. There's so much to love about this thrilling roller coaster of a novel: mysterious identities, unreliable friendships, dubious loyalties and terrifying chase sequences through the streets of Austin, Texas. Pick up a copy and join me to discuss our May 2021 Reese's Book Club pick!* (1)

Аналіз фактичного матеріалу свідчить, що у повідомленнях-анотаціях прикметники з нейтральним або негативним в оцінному плані значенням значно поступаються у частоті вживання експліцитним способам вираження позитивної оцінки.

Інтенсивне використання прикметників з позитивною оцінною семою пояснюється їхньою здатністю створювати надлишкову експресивність повідомлень, що має на меті сформувати в аудиторії певне ставлення, викликати запрограмовану емоційну реакцію та переконати у необхідності придбання нової книги. Емоційно-оцінна виразність і стилістична образність повідомлень впливають на швидкість донесення інформації та ефективність комунікації.

Прикметники позитивної оцінки можуть модифікуватися прислівниками, що є додатковим засобом розширення значення прикметників: *Perfectly creepy with hints of romance. I think you'll love this book just in time for Halloween!* (1); *The Paper Palace by #MirandaCowleyHeller is a deeply emotional love story...* (1); *#InfiniteCountry by #PatriciaEngel is an exceptionally powerful and illuminating story about a Colombian family torn apart by war and migration* (1); *She gets wrapped up in a heart-wrenching loneliness, painfully beautiful romance, and even a murder mystery that shocks the community* (1); *It's an absolutely beautiful story that you'll wish could go on and on, whether you're turning pages or listening an Audible* (1).

Як свідчать приклади, у повідомленнях-анотаціях прислівники виступають інтенсифікаторами позитивної оцінки, є засобом створення необхідної тональності повідомлення, емпатичного виділення визначальної риси чи характерної особливості анонсованої книги.

Об'єктами позитивної оцінки у повідомленнях-анотаціях є:

Стиль оповіді/книга: *My Reese's Book Club Late Summer YA pick is no exception! The Downstairs Girl by #StaceyLee is clever, poignant and funny* (1); *#TheChickenSisters by KJ Dell'Antonia is a charming, hilarious, feel-good story about the kind of bonds and rivalries only sisters can share* (1); *And ALL the beautiful details of this book are enough to pull at your heartstrings... every sentence is so vivid and luxurious you feel like you're transported to a lakeside retreat in Cape Cod with a family you have known forever* (1); *It's absolute joy to announce Glennon Doyle's #Untamed as my April book pick. This memoir is so packed with incredible insight about what it means to be a woman today* (1);

Сюжет: *Our August Reese's Book Club pick, #WeWereNeverHere by #AndreaBartz is a novel with crazy twists and turns that will have you ditching your Friday night plans for more chapters* (1); *For all the unforeseen twists and turns, pick up a copy of this who-done-it... (1); ... That's right, an unexpected mix of historical fiction and romance, heart break and revenge based on true happenings...* (1); *Nothing will prepare you for how this story begins. It's unconventional and so real, I felt deeply connected to these characters and clung to their beautiful moments of hope and togetherness* (1);

Головні герої: *... this enchanting story follows an ambitious self-trained surgeon named Hazel who refuses to allow societal constraints keep her from pursuing her dreams in medicine* (1); *This is such an electric story about an unconventional heroine who is*

on the run from her past with a winning lottery ticket that could change her life forever (1); For years I've been a huge Jojo Mayes fan. Her characters are so compelling... (1).

Прикметники та прислівники із загально-оцінним позитивним значенням у повідомленнях-анотаціях несуть не загальну, а фонову інформацію. Завдяки своїм експресивним можливостям вони підсилюють персуазивність, створюють емоційно-піднесений тон повідомлень, апелюють до почуттів підписників та викликають у них бажану емоційну реакцію: *Today's forecast: sunny with a 100% chance of drama! I love this book. LA Weather by #MariaAmparoEscandon is a unique story that beautifully weaves together the themes of family and weather as we peel back the curtain on the Alvarados and their hidden lives. Nothing will prepare you for how this story begins. It's unconventional and so real. I felt deeply connected to these characters and clung to their beautiful moments of hope and togetherness. I hope y'all enjoy this one... pick up a copy of our September pick LA Weather and follow along at Reese's Book Club (1).*

Використання у повідомленнях-анотаціях прикметників та прислівників з позитивно-оцінним

елементом дозволяє збагачувати контекст новими смисловими відтінками, посилювати аргументованість повідомлення, спрощуючи його декодування підписниками.

Висновки. Анотації новинок книжкового ринку на Facebook-сторінці Різ Візерспун є повідомленнями з емоційною домінантою, що робить обґрунтованим широке вживання лексики з позитивною конотативною ознакою у значенні. Позитивна оцінка новинок книжкового ринку експлікується за допомогою конвенційних оцінних лексичних засобів, прикметників та прислівників, які передають експресивну, афективну, емоційну оцінку. Слова негативної оцінки складають незначний відсоток вживань.

Органічно вмонтована та узгоджена з іншими засобами вираження лексики позитивної оцінної семантики сприяє досягненню максимальної позитивної модальності повідомлень-анотацій, що може стимулювати підписників до придбання нової книги і читання.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в детальному вивченні ідіостилю зіркових особистостей на матеріалі повідомлень у соціальних мережах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Крутько Т. В. Вербальні засоби конструювання персонального бренда (на матеріалі персональної Facebook-сторінки зіркової персони). *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Серія: Філологічні науки (мовознавство) : зб. наук. праць. Дрогобич, 2020. № 14. С. 98–102.
2. Dynel M. Humor and (mock) aggression: Distinguishing cyberbullying from roasting. *Language and Communication*. 2021. Vol.81. P. 17–36.
3. Herman T., Liberatore D. When Evaluative Adjectives Prevent Contradiction in a Debate. *Argumentation*. 2022. Vol. 36. P. 155–176.
4. Lee C. Micro-blogging and status updates on Facebook. Texts and practices. *Digital discourse. Language in the new media*. New York: Oxford University Press, 2011.
5. McVittie C., Sambaraju R., Bain F. 'I love James Blunt as much as I love herpes' – 'I love that you're not ashamed to admit you have both': Attempted insults and responses on Twitter. *Language and Communication*. 2021. Vol. 76. P. 23–34.
6. Ross A.S., Caldwell D. 'Going negative': An APPRAISAL analysis of the rhetoric of Donald Trump on Twitter. *Language and Communication*. 2020. Vol. 70. P. 13–27.
7. Schönfeldt J., Golato A. Repair in chats. A conversation analytic approach. *Research on language and social interaction*. 2003. Vol. 36 (3). 241–284.
8. Stotesbury H. Evaluation in research article abstracts in the narrative and hard sciences. *Journal of English for Academic Purposes*. 2003. No. 2 (4). P. 327–341.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. URL: <http://www.facebook.com/ReeseWitherspoon>

REFERENCES

1. Krutko T. V. Verbalni zasoby konstruiuvannya personalnoho Brenda (na materialii personalnoi Facebook-storinky zirkovoi persony) [Verbal Personal Branding (based on personal Facebook profile of a celebrity)]. *Naukovyi visnyk Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka*. Seriiia : Filolohichni nauky (movoznavstvo) – Scientific Bulletin of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University. Series: Philological Sciences (Linguistics). 2020. 14, 98–102 [in Ukrainian].
2. Dynel M. Humor and (mock) aggression: Distinguishing cyberbullying from roasting. *Language and Communication*. 2021. Vol.81. P. 17–36.
3. Herman T., Liberatore D. When Evaluative Adjectives Prevent Contradiction in a Debate. *Argumentation*. 2022. Vol. 36. P. 155–176.

4. Lee C. Micro-blogging and status updates on Facebook. Texts and practices. *Digital discourse. Language in the new media*. New York: Oxford University Press, 2011.
5. McVittie C., Sambaraju R., Bain F. 'I love James Blunt as much as I love herpes' – 'I love that you're not ashamed to admit you have both': Attempted insults and responses on Twitter. *Language and Communication*. 2021. Vol. 76. P. 23–34.
6. Ross A.S., Caldwell D. 'Going negative': An APPRAISAL analysis of the rhetoric of Donald Trump on Twitter. *Language and Communication*. 2020. Vol. 70. P. 13–27.
7. Schönfeldt J., Golato A. Repair in chats. A conversation analytic approach. *Research on language and social interaction*. 2003. Vol. 36 (3). 241–284.
8. Stotesbury H. Evaluation in research article abstracts in the narrative and hard sciences. *Journal of English for Academic Purposes*. 2003. No. 2 (4). P. 327–341.

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Retrieved from: <http://www.facebook.com/ReeseWitherspoon>.